

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2008. gada 18. novembris)

pēc Eiropas Savienības Padomes lūguma par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/19/EK par noguldījumu garantiju sistēmām attiecībā uz seguma līmeni un izmaksas aizkavējumu

(CON/2008/70)

(2008/C 314/01)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2008. gada 24. oktobrī saņēma Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/19/EK par noguldījumu garantiju sistēmām attiecībā uz seguma līmeni un izmaksas aizkavējumu ⁽¹⁾ (tālāk tekstā — “ierosinātā direktīva”).

ECB kompetence sniegt atzinumu par ierosināto direktīvu balstās Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 105. panta 4. punktā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Vispārīgi apsvērumi

- 1.1. ECB atzīmē, ka pašreizēja finanšu tirgus krīze apliecinājusi, ka noguldījumu garantiju sistēmas ir būtiskas noguldītāju uzticības saglabāšanai un finanšu stabilitātes nodrošināšanai. ECB atbalsta mērķi veicināt noguldītāju uzticību, un ECB saprot, ka ierosinātā direktīva steidzamības dēļ galvenokārt vērsta uz nodrošinājuma līmeņa palielināšanu nacionālajās noguldījumu garantiju sistēmās (tālāk tekstā — “nacionālās sistēmas”) saskaņā ar Ecofin Padomes 2008. gada 7. oktobra secinājumiem ⁽²⁾, kā arī uz izmaksu aizkavējuma samazināšanu un pastāvošās līdzapdrošināšanas iespējas pārtraukšanu.
- 1.2. ECB tāpat atbalsta Komisijas vēlmi turpināt darbu pie nacionālo sistēmu konverģences, jo īpaši to finansēšanas mehānismu harmonizēšanas, kā arī mērķi līdz 2009. gada 31. decembrim par šo jautājumu iesniegt ziņojumu Eiropas Parlamentam ⁽³⁾. Ņemot vērā nacionālo sistēmu finansēšanas mehānismu nozīmi finanšu drošības līdzekļu efektivitātē un finanšu stabilitātes nodrošināšanā, ECB ir gatava palīdzēt Komisijas turpmākajā darbā šajā jomā un aicina savlaicīgi pabeigt Komisijas ziņojumu. Šajā sakarā ECB uzsver to, ka nacionālo sistēmu finansēšanas mehānismiem cita starpā jāievēro Līgumā noteiktais

⁽¹⁾ COM(2008) 661 galīgā redakcija.

⁽²⁾ Sk. Padomes 2894. sanāksmes paziņojumu presei, kas pieejams Padomes tīmekļa vietnē www.consilium.europa.eu, un atsauci ierosinātās direktīvas paskaidrojuma raksta 1. sadaļas sestajā daļā.

⁽³⁾ Direktīvas 94/19/EK 12. pants ar ierosinātās direktīvas 1. panta 6. punkta grozījumiem; sal. sk. ierosinātās direktīvas 1. un 7. apsvērumu.

monetārās finansēšanas aizliegums un jo īpaši aizliegums nacionālajām centrālajām bankām nodrošināt konta pārtēriņa iespēju vai cita veida iespēju Līguma 101. panta izpratnē ⁽¹⁾, kas sīkāk analizēts ECB atzinumos par nacionālo tiesību aktu projektiem ⁽²⁾ un ECB Konverģences ziņojumos ⁽³⁾.

2. Īpaši apsvērumi

2.1. Garantijas konverģences līmenis

ECB atzinīgi novērtē garantēto noguldījumu minimālās summas palielināšanu līdz EUR 50 000 līdz 2008. gada beigām un tālāko palielināšanu līdz EUR 100 000 ⁽⁴⁾, kas minēta Padomes 2008. gada 7. oktobra secinājumos ⁽⁵⁾. Tajā pašā laikā ECB uzsver, ka jebkura nodrošinājuma palielināšana, kas pārsniedz pēdējo minēto summu, vispirms jākoordinē ES līmenī, jo ievērojamām nacionālo noteikumu atšķirībām var būt negatīvas sekas un tās var radīt vienotā tirgus darbības traucējumus.

2.2. Izmaksas aizkavējuma samazināšana

ECB atzinīgi novērtē vēlmi ievērojami samazināt garantēto noguldījumu izmaksas aizkavējumus, tādējādi stiprinot noguldītāju uzticību ⁽⁶⁾. Šajā sakarā ECB vēlas uzsvērt to, ka nesenos starptautiska līmeņa pētījumos konstatēts, ka ātra noguldītāju prasību izmaksa ir ļoti nozīmīga efektīvai noguldījumu aizsardzībai. Tajā pašā laikā, ieviešot nepieciešamo samazinājumu izmaksu aizkavējumā, jāievēro pragmatiska pieeja, saglabājot noguldījumu garantiju sistēmu uzticamību. Tas nozīmē, ka jāievieš efektīvas darbības procedūras prasību pārbaudei un izmaksām noguldītājiem, kā arī to, ka jāpārlicinās, vai ir pieejams pietiekams finansējums. Jo īpaši jāievieš procedūras, kas nodrošina, ka, bankrotējot bankai, kura veic pārrobežu darījumus, noguldītāji izmaksas saņem tik pat ātri kā tad, ja bankrotējusi banka būtu darbojusies vienā dalībvalstī. Turklāt ECB iesaka Komisijas plānam, kurā tiek vērtēts, vai nav iespējams tālāk saskaņot nacionālajās sistēmās izmantotos finansēšanas mehānismus, pievienot izmaksas procedūru efektivitātes vērtējumu. Nobeigumā, papildus izmaksas perioda samazinājumam ECB iesaka sabiedrības uzticību noguldījumu garantiju sistēmām veicināt, uzlabojot noguldītāju zināšanas par noguldījumu aizsardzības noteikumiem un nosacījumiem, t.sk. par šiem noteikumiem un nosacījumiem pienācīgi informējot no kredītiestāžu puses.

Frankfurtē pie Mainas, 2008. gada 18. novembrī

ECB prezidents
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Interpretē ievērojot Padomes 1993. gada 13. decembra Regulu (EK) Nr. 3603/93 ar ko precizē definīcijas, lai piemērotu Līguma 104. pantā un 104.b panta 1. punktā minētos aizliegumus (OVL 332, 31.12.1993., 1. lpp.).

⁽²⁾ Sk. 11.–14. punktu ECB 2001. gada 11. oktobra Atzinumā CON/2001/32 pēc Portugāles Finanšu ministrijas lūguma par likumprojektu, ar ko groza kredītiestāžu un finanšu sabiedrību tiesisko regulējumu; 11.–13. punktu ECB 2005. gada 1. decembra Atzinumā CON/2005/50 pēc *Národná banka Slovenska* lūguma par likumprojektu, ar ko groza Aktu Nr. 566/1992 Coll. par *Národná banka Slovenska*, ar grozījumiem; 2.1.–2.3. punktu ECB 2007. gada 27. augusta Atzinumā CON/2007/26 pēc Polijas Finanšu ministra lūguma par likumprojektu, ar ko groza Likumu par banku garantiju fondu; un 2.2.–2.8. punktu ECB 2008. gada 17. janvāra Atzinumā CON/2008/5 pēc Polijas Finanšu ministra lūguma par likumprojektu, ar ko groza Likumu par banku garantiju fondu.

⁽³⁾ Sk., piemēram, ECB 2006. gada decembra Konverģences ziņojumu, 30. lpp.

⁽⁴⁾ Direktīvas 94/19/EK 7. panta 1. punkts, ko groza ierosinātās direktīvas 1. panta 3. punkta a) apakšpunkts un papildina ierosinātās direktīvas 2. panta 1. punkta pirmā un otrā daļa, kas paredz paaugstinātā nodrošinājuma atpakaļejošu piemērošanu no 2008. gada 15. oktobra; sal. sk. ierosinātās direktīvas 3. apsvērumu un ierosinātās direktīvas paskaidrojuma raksta 5.3. sadaļu.

⁽⁵⁾ Padome vienojās, ka visas dalībvalstis vismaz gadu ilgā sākotnējā periodā nodrošinās privātpersonu noguldījumu aizsardzību vismaz EUR 50 000 apmērā, atzīmējot, ka vairākas dalībvalstis nolēmušas, minimālo aizsargāto summu palielināt līdz EUR 100 000.

⁽⁶⁾ Direktīvas 94/19/EK 1. panta 3. punkts, kas grozīts ar ierosinātās direktīvas 1. panta 1. punktu, un Direktīvas 94/19/EK 10. panta 1. un 2. punkts, kas grozīti ar ierosinātās direktīvas 1. panta 5. punktu; sal. sk. ierosinātās direktīvas 5. apsvērumu un ierosinātās direktīvas paskaidrojuma raksta 5.1. sadaļu.